

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR - VŠEOBECNÉ LEKÁRSTVO

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Všeobecné lekárstvo je špecializačný odbor, ktorý poskytuje všeobecnú zdravotnú starostlivosť dospelým obyvateľom. Má multidisciplinárny charakter a integruje poznatky jednotlivých medicínskych odborov.
2. Špecializačné štúdium trvá tri roky a tri mesiace.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore všeobecné lekárstvo.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

A. V rámci spoločného internistického kmeňa

1. etiológia, patogenéza, klinické obrazy, diagnostika, diferenciálna diagnostika, liečba a prevencia vnútorných chorôb,
2. indikácie, kontraindikácie, interpretácia výsledkov diagnostických a terapeutických výkonov, laboratórnych a pomocných vyšetrení vo vnútornom lekárstve,
3. diagnostické a liečebné postupy pri zlyhávaní vnútorných orgánov a systémov (napríklad srdce, pľúca, obličky, pečeň),
4. základy intenzívnej starostlivosti, monitorovanie, diagnostické a liečebné postupy pri naliehavých situáciách vo vnútornom lekárstve,
5. princípy a prax ústavnej a ambulantnej starostlivosti o chorých s vnútornými chorobami,
6. indikácie a interpretácia konziliárnych vyšetrení v internistickej praxi.

B. V rámci odboru všeobecné lekárstvo

B.1. Na úseku prevencie

1. zvládnuť prevenciu v práci všeobecného lekára všeobecne a u konkrétnych nosologických jednotiek a chorôb,
2. prevencia u najčastejších neepidemických chorôb hromadného výskytu,
3. dispenzarizácia zdravých, ohrozených a chronicky chorých u všeobecného lekára pre dospelých, ale aj systém dispenzarizácie v iných odboroch,
4. národný program podpory zdravia, celospoločenské zdravotné programy a stratégie, najmä so zameraním na prevenciu, depistáž a boj proti alkoholizmu a drogovým závislostiam,
5. zásady účinnej zdravotnej výchovy obyvateľstva a behaviorálnej medicíny,
6. depistáž a boj proti nákazlivým chorobám, zásady spolupráce s Úradom verejného zdravotníctva,
7. základy hygienického dozoru a kontroly pracovísk, zariadení na určitom území, v závodoch, sídliskách a iných objektoch.

B.2. Na úseku diagnostiky

1. komplexné zhodnotenie a manažment postupu pacienta v systéme zdravotnej starostlivosti,
2. základné a komplexné vyšetrenie pacienta v ambulancii a mimo nej,
3. indikácie na konziliárne vyšetrenia,
4. indikácie laboratórných, funkčných vyšetrení kardiovaskulárneho a respiračného systému a iných pomocných vyšetrení,
5. základné hodnotenie EKG - záznamu, základné znalosti a interpretácie vyšetrení vykonávaných v ambulancii (moč, FW, odber biologického materiálu),
6. diferenciálna diagnostika prejavov chorôb na koži, exantémových infekčných a neinfekčných chorôb,
7. prevencia a diagnostika prenosných chorôb, ktoré sa u nás vyskytujú, znalosti aktívnej a pasívnej imunizácie,
8. spoľahlivá diagnostika stavov ohrozujúcich základné životné funkcie,
9. základná diferenciálna diagnostika chorobných stavov na základe anamnézy, vyšetrenia a pomocných vyšetrení (metodiky, pomôcky, prístroje) vo svojej ordinácii a v byte pacienta,
10. obhliadka mŕtvol, základy súdneho lekárstva.

B.3. Na úseku liečby

1. manažment liečby pacienta vrátane zosúladenia odporúčaní špecialistov,
2. princípy komplexnej liečby (úprava životosprávy pacienta, psychoterapia, dietoterapia, a rehabilitácia) u chorých, ktorých sám lieči,
3. základy farmakoterapeutických postupov,
4. zásady prvej pomoci a resuscitácie pri poruchách obehu a dýchania,
5. prvá pomoc pri úrazoch, zastavenie krvácania,
6. prvá pomoc pri pôrode,
7. rozhodnutie, či daný chorobný stav ponechá vo svojej liečbe, alebo si vyžiada konziliárne vyšetrenia, prípadne odošle pacienta do špecializovanej zdravotnej starostlivosti.

B.4. Na úseku rehabilitácie

1. ovládať princípy a poznať indikácie niektorých špeciálnych praktických výkonov: napríklad základy manipulačnej terapie, mäkkých mobilizačných techník, masáže,
2. základné metódy liečebnej a pracovnej rehabilitácie, funkčné vyšetrenia pohybového aparátu,
3. indikácie rehabilitačných metód, liečebnej a pracovnej rehabilitácie, funkčného vyšetrenia pohybového aparátu,
4. indikácie a osvojenie si základov manipulačnej terapie, mäkké techniky mobilizačné, masáže,
5. indikácie a poznanie základov akupunktúry,
6. indikácie aplikácie rehabilitačných metód u pacienta upútaného na lôžko v domácom prostredí, kooperatívna starostlivosť o pacienta v domácom prostredí.

B.5. Na úseku organizácie práce

1. koncepcia odboru, zásady manažmentu, kontroly práce na pracovisku,
2. spolupráca so zdravotnými poisťovňami a sociálnou poisťovňou a inými orgánmi, vrátane orgánov samosprávy, štátnej a zdravotníckej správy,
3. spolupráca so sociálnou sieťou, s agentúrami domácej ošetrovateľskej starostlivosti,
4. správne vykazovanie činnosti pre orgány zdravotníctva, zdravotníckej štatistiky, povinné hlásenia chorôb.

B.6. Iné

1. prvá lekárska pomoc a zásady urgentnej medicíny,
2. sociálne lekárstvo a organizácia zdravotníctva,
3. lekárska etika,
4. základy psychológie a religionistiky,
5. základy ošetrovateľstva,
6. základy sociálnej práce v zdravotníctve.

B.7. Lekár je oboznámený s právnymi predpismi, ktoré sa vzťahujú na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel 1

Minimálny počet zdravotných výkonov

A. V rámci spoločného internistického kmeňa		
1.	štandardná ústavná klinická prax: prijatie, pacienta, anamnéza, fyzikálne vyšetrenie, opis EKG vyšetrenia, opis röntgenologickej snímky hrudníka, interpretácia pomocných, laboratórných konziliárnych vyšetrení, sledovanie a liečba, prepustenie	400 pacientov
2.	opis EKG vyšetrenia	400
3.	opis röntgenologickej snímky hrudníka	400
4.	opis röntgenologickej snímky brucha	50
5.	venepunkcia, zavedenie venózneho katétra	50
6.	infúzna a injekčná liečba	50
7.	odber artériovej krvi, interpretácia vyšetrení	20
8.	transfúzia krvi a krvných prípravkov	20
9.	vyšetrenie krvného náteru	20
10.	vyšetrenie moču a močového sedimentu	20
11.	punkcie telových dutín	20
12.	odsávanie sekrétu z dýchacích ciest, inhalačná liečba, ventilácia	20
13.	katetrizácia močového mechúra u muža a u ženy	20
14.	rektoskopia	10
15.	zavedenie sondy do hornej časti gastrointestinálneho traktu	8
16.	KPCR	5
Asistencia pri výkone		
1.	zavedenie centrálného venózneho katétra	5
2.	tracheálna intubácia	5
3.	defibrilácia, kardioverzia	5
4.	kardiostimulácia (dočasná, trvalá, výmena kardiostimulátora, elektródy)	5
5.	echokardiografia	20
6.	funkčné vyšetrenie kardiovaskulárneho systému (napríklad 24-hodinový záznam EKG, krvného tlaku, ergometria, „head-up tilt“ test)	20
7.	funkčné vyšetrenie respiračného systému: spirometria, bronchoskopia	20
8.	rádiagnostika: intervenčná rádiológia, CT, MR, rádionuklidové vyšetrenie, PET	40
9.	USG: abdomenu, štítnej žľazy, duplexná ultrasonografia ciev	40
10.	gastrointestinálna endoskopia: ezofagoskopia, gastroskopia, kolonoskopia	20
11.	biopsia orgánov a tkanív	10
12.	pitva	3

B V rámci odboru všeobecné lekárstvo		
B.1. V ambulancii všeobecného lekára pre dospelých denne pod vedením školiteľa		
1.	Odobratie anamnézy a vyšetrenie	20
2.	Vedenie kompletnej dokumentácie	20
3.	Indikácia a hodnotenie komplementárneho vyšetrenia	20
4.	Diferenciálna diagnostika a liečba v ambulancií praktického všeobecného lekára	20
5.	Podávanie injekcií	50
6.	Malé chirurgické výkony (sutúra, incízia, excízia)	10
7.	KPCR u dospelého a detí	2
8.	Prvá pomoc pri ORL ochoreniach	10
9.	Katetrizácia močového mechúra u muža	10
10.	Výplach žalúdka	5
B.2. Počas praxe na oddeleniach		
1.	vypracovanie návrhov na kúpeľnú liečbu	15
2.	vypracovanie návrhu na konziliárne vyšetrenie a iné vyšetrenia	20
3.	vykonanie onkologických prehliadok	20
4.	odvedenie troch pôrodov, vykonanie orientačného manuálneho pôrodnického vyšetrenia, vykonanie základného gynekologického vyšetrenia, vrátane vyšetrenia v zrkadlách, vykonanie manuálneho vyšetrenia prsníka a poučenie ženy o technike samovyšetrovania prsníkov, vykonanie ošetrenia bežných chorôb vonkajších rodidiel.	

B.3. Praktické skúsenosti

C. Hodnotiace, diagnostické a terapeutické postupy

1. prvá pomoc pri náhlych stavoch v detskom veku, fyzikálne vyšetrenia novorodenca, dojčaťa a batolaťa, venepunkcia u detí, KPCR u detí, systém očkovania v detskom veku,
2. zhodnotenie základných laboratórnych vyšetrení,
3. funkčné vyšetrenie pohybového aparátu, indikácia metódy fyzikálnej terapie,
4. základné metódy klasickej a reflexnej masáže, základy manipulačnej terapie, mäkké mobilizačné techniky, základné vyšetrenie porúch pohybového systému a základy liečebnej rehabilitácie,
5. prvá pomoc pri generalizovaných, alergických, kožných reakciách, odber biologického materiálu u osôb chorých alebo podozrivých z venerických chorôb,
6. základné očné vyšetrenie, prvá pomoc pri poranení a poleptaní oka a pri výskyte cudzieho telesa v oku, prvá pomoc pri akútnom záchvate glaukómu,
7. základné ORL vyšetrenie s použitím nástrojov, orientačné vyšetrenie sluchu, diagnostika a terapia akútnych chorôb v ORL, výplach vonkajšieho zvukovodu, vyhodnotenie audiometrického vyšetrenia, technika tracheotómie,
8. prvá pomoc pri akútnych vybraných psychických poruchách, nadviazanie kontaktu a vedenie rozhovoru s psychicky chorým, krízová intervencia, indikácia ďalšej psychologickej a psychiatrickej starostlivosti,
9. očkovanie proti prenosným chorobám, dezinfekcia a sterilizácia v praxi všeobecného lekára,

epidemiologické opatrenia pri závažných infekčných chorobách, hygiena práce v praxi všeobecného lekára, fyziológia práce,

10. katetrizácia močového mechúra a výplach žalúdka,

11. základné chirurgické ošetrenia v rozsahu potrebnom pre prácu všeobecného lekára.

Oddiel 2

Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu.

Začína sa spoločným internistickým kmeňom s odporúčanou dĺžkou trvania 24 mesiacov, na ktorý nadväzuje špecializačné štúdium v odbore všeobecné lekárstvo v trvaní 15 mesiacov.

V rámci špecializačného štúdia študent absolvuje teoretickú prípravu vo vzdelávacej ustanovizni v odbore všeobecné lekárstvo v rozsahu dvoch týždňov. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

Súčasťou teoretickej prípravy je:

- účasť na prednáškach a seminároch organizovaných LF UPJŠ,
- účasť na špecializačnom kurze *v dĺžke 2 týždňov na LF UPJŠ* v rámci spoločného internistického kmeňa,
- účasť na odborných podujatiach SLS, Slovenskej spoločnosti praktického/rodinného lekárstva,
- samoštúdium,
- *v poslednom roku štúdia účasť na špecializačnom kurze všeobecné lekárstvo organizovanom LF UPJŠ pred špecializačnou skúškou,*
- *KPP – Kurz právnych predpisov – povinná školiaca akcia pre lekárov pred špecializačnou skúškou*
- odporúčaná je aj prednášková a publikačná činnosť.

<p>Právne predpisy týkajúce sa poskytovania zdravotnej starostlivosti – prebiehajú na samostatnom školiacom kurze KPP - Kurz právnych predpisov – odborne vedie: MUDr. Nikita Bobrov, CSc.</p>

Hodnotenie študenta špecializačného štúdia

Za každý absolvovaný rok špecializačného štúdia sú študentovi pridelené kredity podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 366/2005 Z. z. o kritériách a spôsobe hodnotenia sústavného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov v znení neskorších predpisov.

Podmienkou pre súhlas na vykonanie špecializačnej skúšky je získanie príslušného počtu kreditov daného minimálnou dĺžkou štúdia v schválenom programe špecializačného odboru. Pre špecializačný študijný program v špecializačnom odbore **všeobecné lekárstvo** v dĺžke **3 roky a 3 mesiace**, to je **162 kreditov**. (50 kreditov/1 rok špecializačného štúdia)

Ku kreditom je možné započítať kredity zo školiacich akcií poriadaných v spolupráci so SLS, SSP/R SLS a inými odbornými spoločnosťami doma a v zahraničí.

Špecializačná skúška

Účastník špecializačného štúdia sa na skúšku prihlási písomne. K prihláške prikladá index odbornosti, záznamník zdravotných výkonov, písomnú prácu, certifikáty o účasti na kongresoch a seminároch, doklady o vlastnej prednáškovej a publikačnej činnosti. Špecializačná skúška sa skladá z praktickej a teoretickej časti. **Praktická časť** – spracovanie kompletného chorobopisu pacienta, navrhnutie diagnostického postupu a liečby. **Teoretická časť** sa skladá z písomnej a ústnej časti pred skúšobnou komisiou. Súčasťou špecializačnej skúšky je obhajoba práce, ktorej tému vypisuje školiteľ v spolupráci s garantom.

Podmienkou prizvania na špecializačnú skúšku je absolvovanie predpísaných výkonov:

a

A. V rámci spoločného internistického kmeňa		
1.	štandardná ústavná klinická prax: prijatie, pacienta, anamnéza, fyzikálne vyšetrenie, opis EKG vyšetrenia, opis röntgenologickej snímky hrudníka, interpretácia pomocných, laboratórnych a konziliárnych vyšetrení, sledovanie a liečba, prepustenie	400 pacientov
2.	opis EKG vyšetrenia	400
3.	opis röntgenologickej snímky hrudníka	400
4.	opis röntgenologickej snímky brucha	50
5.	venepunkcia, zavedenie venózneho cievky	50
6.	infúzna a injekčná liečba	50
7.	odber artériovej krvi, interpretácia vyšetrení	20
8.	transfúzia krvi a krvných prípravkov	20
9.	vyšetrenie krvného náteru	20
10.	vyšetrenie moču a močového sedimentu	20
11.	punkcie telových dutín	20
12.	odsávanie sekrétu z dýchacích ciest, inhalačná liečba, ventilácia	20
13.	katetrizácia močového mechúra u muža a u ženy	20
14.	rektoskopia	10

15.	zavedenie sondy do hornej časti gastrointestinálneho traktu	8
16.	KPCR	5
Asistencia pri výkone		
1.	zavedenie centrálného venózneho katétra 5	5
2.	tracheálna intubácia 5	5
3.	defibrilácia, kardioverzia 5	5
4.	kardiostimulácia (dočasná, trvalá, výmena kardiostimulátora, elektródy) 5	5
5.	echokardiografia 20	20
6.	funkčné vyšetrenie kardiovaskulárneho systému (napríklad 24-hodinový záznam EKG, krvného tlaku, ergometria, „head-up tilt“ test)	20
7.	funkčné vyšetrenie respiračného systému: spirometria, bronchoskopia	20
8.	rádiodiagnostika: intervenčná rádiológia, CT, MR, rádionuklidové vyšetrenie, PET	40
9.	USG: abdomenu, štítnej žľazy, duplexná ultrasonografia ciev	40
10.	gastrointestinálna endoskopia: ezofagoskopia, gastroskopia, kolonoskopia	20
11.	biopsia orgánov a tkanív	10
12.	pitva	3

B. V rámci odboru všeobecné lekárstvo**B.1. V ambulancii všeobecného lekára pre dospelých denne pod vedením školiteľa**

1.	Odobratie anamnézy a vyšetrenie	20
2.	Vedenie kompletnej dokumentácie	20
3.	Indikácia a hodnotenie komplementárneho vyšetrenia	20
4.	Diferenciálna diagnostika a liečba v ambulancií praktického všeobecného lekára	20
5.	Podávanie injekcií	50
6.	Malé chirurgické výkony (sutúra, incízia, excízia)	10
7.	KPCR u dospelého a detí	2
8.	Prvá pomoc pri ORL ochoreniach	10
9.	Katetrizácia močového mechúra u muža	10
10.	Výplach žalúdka	5

B.2. Počas praxe na oddeleniach

1.	vypísanie návrhov na kúpeľnú liečbu	15
2.	vypracovanie návrhu na konziliárne vyšetrenie a iné vyšetrenia	20
3.	vykonanie onkologických prehliadok	20
4.	odvedenie troch pôrodov, vykonanie orientačného manuálneho pôrodnického vyšetrenia, vykonanie základného gynekologického vyšetrenia, vrátane vyšetrenia v zrkadlách, vykonanie manuálneho vyšetrenia prsníka a poučenie ženy o technike samovyšetrovania prsníkov, vykonanie ošetrenia bežných chorôb vonkajších rodidiel.	

b) a predpísanej praxe:

A. Spoločný internistický kmeň v trvaní 24 mesiacov

1.	štandardné interné oddelenie	12 mesiacov
2.	jednotka intenzívnej starostlivosti	2 mesiace
3.	príjmová ambulancia interného oddelenia alebo centrálne príjmové oddelenie nemocnice	1 mesiac
4.	voliteľný internistický odbor (napríklad vnútorné lekárstvo, gastroenterológia, geriatria, pneumológia a ftizeológia, pracovné lekárstvo)	2 mesiace
5.	oddelenie infektológie (v rámci tohto pobytu sa oboznámi aj so základmi klinickej mikrobiológie a parazitológie)	1 mesiac
6.	oddelenie klinickej onkológie	1 mesiac
7.	pracovisko laboratórnej medicíny alebo pracovisko hematológie a transfúziológie a pracovisko klinickej biochémie	1 mesiac 15 dní 15 dní
8.	chirurgické oddelenie, vrátane ortopedického oddelenia	2 mesiace
9.	neurologické oddelenie	1 mesiac
10.	oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny	1 mesiac

B. Odborná zdravotnícka prax v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo v trvaní 15 mesiacov a odborná zdravotnícka prax na oddeleniach a ambulanciách nasledujúcich odborov:

1.	pediatria	1 mesiac
2.	FBLR	1 mesiac
3.	dermatovenerológia	1 mesiac
4.	oftalmológia	1 mesiac
5.	ORL	1 mesiac
6.	psychiatria	1 mesiac
7.	gynekológia a pôrodníctvo	1 mesiac
8.	chirurgická ambulancia	1 mesiac
9.	ambulancia všeobecného lekára - akreditované výučbové pracovisko vzdelávacej ustanovizne UPJŠ LF – Nemocnica s poliklinikou Košice- Šaca, a.s.	6 mesiacov

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

A. Spoločný internistický kmeň v trvaní 24 mesiacov

1.	štandardné interné oddelenie	12 mesiacov
2.	jednotka intenzívnej starostlivosti	2 mesiace
3.	príjmová ambulancia interného oddelenia alebo centrálné príjmové oddelenie nemocnice	1 mesiac
4.	voliteľný internistický odbor (napríklad vnútorné lekárstvo, gastroenterológia, geriatria, pneumológia a ftizeológia, pracovné lekárstvo)	2 mesiace
5.	oddelenie infektológie (v rámci tohto pobytu sa oboznámi aj so základmi klinickej mikrobiológie a parazitológie)	1 mesiac
6.	oddelenie klinickej onkológie	1 mesiac
7.	pracovisko laboratórnej medicíny alebo pracovisko hematológie a transfúziológie a pracovisko klinickej biochémie	1 mesiac 15 dní 15 dní
8.	chirurgické oddelenie, vrátane ortopedického oddelenia	2 mesiace
9.	neurologické oddelenie	1 mesiac
10.	oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny	1 mesiac

B. Odborná zdravotnícka prax v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo v trvaní 15 mesiacov a odborná zdravotnícka prax na oddeleniach a ambulanciách nasledujúcich odborov:

1.	pediatria	1 mesiac
2.	FBLR	1 mesiac
3.	dermatovenerológia	1 mesiac
4.	oftalmológia	1 mesiac
5.	ORL	1 mesiac
6.	psychiatria	1 mesiac
7.	gynekológia a pôrodníctvo	1 mesiac
8.	chirurgická ambulancia	1 mesiac
9.	ambulancia všeobecného lekára - akreditované výučbové pracovisko vzdelávacej ustanovizne UPJŠ LF – Nemocnica s poliklinikou Košice- Šaca, a.s.	6 mesiacov